

The author suggests a view at the public opinion as at the resourceful socio-psychological phenomenon that has proper consolidation potential. Analyzes types and models of public opinion consolidation that are described in the literature and empirically reconstructed. The article presents the results of the implicit social models of public opinion consolidation, existing in the mind of the students of pedagogical specialties based on the forms of projective techniques and methods of research. Correction perspectives of these implicit models via information-interventional and actional impact technologies are shown.

Key words: public opinion, consolidated public opinion, structural-content component of public opinion, dynamics of public opinion, functions of public opinion, consolidation potential of public opinion.

СЕМАНТИЧНІ КООРДИНАТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПОЛІТИЧНІЙ КАРТИНІ СВІТУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

С. І. Позняк

Політична картина світу як суб'єктивне відображення людиною політики і власного образу в ній конструюється молоддю в межах дискурсу, що продукується суб'єктами політичної соціалізації та віддзеркалює взаємодію їхніх соціалізувальних впливів. Таким є пропонуванний загальний підхід до дослідження особливостей структуризації політичної картини світу молоді. Як теоретична основа для емпіричного дослідження репрезентацій студентством соціальної взаємодії в структурі політичної картини світу використовуються теорія соціального капіталу та його психологічна складова – “соціально-психологічний капітал” – ставлення, що підтримують та регулюють інтерсуб'єкту взаємодію. За результатами психосемантичного етапу емпіричного дослідження, участь у якому брали представники ВНЗ чотирьох регіонів країни, визначено основні координати семантичного простору уявлень студентства про соціальну взаємодію. Виявлені смислові та диспозиційні тенденції свідчать про детермінованість уявлень респондентів смислом громадянської суб'єктності, невизначеність значень щодо громадянської ідентифікації та сутності громадської залученості, репрезентацію вузького радіуса інституціональної та міжособової довіри.

Ключові слова: політична картина світу, соціальна взаємодія, соціалізувальний дискурс, соціально-психологічний капітал, громадянська суб'єктність.

Проблема. Соціально-політичний досвід людини, групи, нації відображається в індивідуальній та колективній свідомості неповторним чином, створюючи унікальну картину суб'єктивного світу, яка складається з динамічної системи пов'язаних між собою образів та уявлень про суспільство, політику, структуру та конфігурації влади, ступінь та форми персонального залучення суб'єкта. Внутрішньоорганізований світ суб'єктивного відображення навколишньої дійсності пов'яже об'єктивну

реальність та людину і є умовою послідовності та цілеспрямованості її соціальної активності. Ж. Дюбі наголошував, що системи образів та уявлень, притаманні різним групам і стратам суспільної формації, поєднуються по-різному, але завжди становлять основу людських уявлень про світ, своє місце в ньому і, відповідно, визначають вчинки і поведінку людей [1].

Політична картина світу є частиною загальної картини світу людини і стосується системи образів та уявлень про владу, політичну систему, її структуру, політичних акторів, механізми політичного впливу, способи прийняття політичних рішень, норми і правила політичної взаємодії та політичної участі, образ “Я” в політиці. Дослідження політичної картини світу має як теоретичне, так і прикладне значення. У процесі теоретичного аналізу політичної картини світу відбувається концептуалізація когнітивних та емоційних засад політичної активності суб’єкта, а емпіричні дослідження суб’єктивного відображення політики роблять можливим прогнозування політичних дій громадян і молоді зокрема [2]. Для того щоб зрозуміти секрети впливу влади на свідомість громадян, важливіше досліджувати, на думку О. Б. Шестопаля, навіть не владу як таку, а ті образи, які заповнюють свідомість людей [3]. У сучасному суспільно-політичному контексті країни такі дослідження набувають особливої актуальності.

Мета статті: окреслити основні концептуальні положення підходу до вивчення політичної картини світу і зокрема дослідження семантичних координат соціальної взаємодії у структурі політичної картини світу студентської молоді; представити модель семантичного простору репрезентації студентством соціальної взаємодії, побудовану на основі аналізу даних психосемантичного дослідження, та обговорити отримані результати.

Картина світу і політичного світу зокрема є відображенням як загальнокультурної та загальнонаціональної системи орієнтації, на безумовності існування яких наголошує Е. Фромм [4], так і специфічних (регіональних, ідеологічних, соціально-рольових тощо) конфігурацій уявлень про політичний світ. Суспільство вибудовує певну культурну суперструктуру – загальнонаціональну картину світу – ядро, в якому, за образним висловом Г. Гачева, відображена “цілісність національного життя: і природа, і стихія, і побут, і фольклор, і мова, і образність поезії, співвідношення простору і часу та їхніх координат ... тобто виявляється начебто набір ... основних національних цінностей, орієнтирів, символів, архетипів” (цит. за: [2, с. 89]). Наявність такого ядра уможливорює взаєморозуміння різних груп суспільства, у межах яких відбувається селекція та інтерпретація інформації, що надходить.

У цьому контексті актуалізується питання вивчення потенціалу та особливостей впливу на структурування політичної картини світу студент-

нтської молоді різнорідних, різновекторних та багатозначних смислових конструктів, що виробляються такими суб'єктами політичної соціалізації, як ЗМІ, влада, освіта, громадські організації, релігійні громади, і самою молоддю зокрема. Вербальною репрезентацією соціалізувальних впливів та їхньої взаємодії є дискурс, який, наголошує І. В. Жадан, не лише репрезентує образи, уявлення та смисли учасників взаємодії, а й задає межі реальності і, як динамічна форма соціальної практики, конструює соціум, людину та ідентичність. У межах чинного дискурсу в процесі соціалізації молодь вибудовує власний текст, основними механізмами конструювання якого є селекція, інтерпретація, концептуалізація смислів і значень [5]. Саме соціалізувальний дискурс постає як об'єкт дослідження особливостей семантичного простору соціальної взаємодії у структурі політичної картини світу студентської молоді.

Для визначення базових смислів, що структурують суспільно-політичний дискурс щодо соціальної взаємодії і побудови інструментарію емпіричного дослідження, звернімося до теорії соціального капіталу – досить поширеного в сучасних суспільних науках концепту, що пропонує продуктивні, на нашу думку, підходи до вивчення соціальної взаємодії і її колективного та індивідуального ресурсу [6]. Соціальний капітал пропонуємо розглядати як систему уявлень та диспозицій, що визначають простір спільних значень і смислів, які підтримують та регулюють інтерсуб'єктну комунікацію, впливають на вибір патернів і партнерів соціальної взаємодії, а отже, забезпечують здатність суб'єкта вступати у взаємодію з іншими. Таке розуміння поняття в цілому ґрунтується на аналізі праць П. Бурдьє, Дж. Кольмана, Р. Патнама та Ф. Фукуями, які містять базові положення щодо його концептуалізації. Однак викладене визначення віддзеркалює насамперед психологічний аспект соціального капіталу, що відповідає завданням соціально-психологічного дослідження. О. М. Татарко для позначення ставленнєвого аспекту соціальної взаємодії, що, на думку дослідника, лежить в основі формування капіталу соціального, пропонує застосовувати нове поняття – “соціально-психологічний капітал” [7].

Смислові параметри соціальної взаємодії визначалися за результатами аналізу концепцій соціального капіталу Дж. Кольмана і Дж. Нагапіт та С. Гошала [8; 9]. Параметри можна об'єднати у три групи: 1) стосункові (довіра, взаємність, розуміння і прийняття норм та цілей співпраці, визнання зобов'язань, партнерства і відповідальності); 2) когнітивні (спільні змісти та смисли, вироблені і використовувані індивідами або групами в інтергруповій або інтрагруповій взаємодії); 3) структурні (настановлення та готовність суб'єкта створювати зв'язки з іншими в межах певної соціальної структури).

У результаті теоретичного аналізу було також виділено показники соціального капіталу, з урахуванням яких і розроблено, власне, програму емпіричного дослідження семантичного простору репрезентації соціаль-

ної взаємодії в політичній картині світу студентства. За основні показники визначено: репрезентації міжособової довіри й довіри до соціальних і політичних інститутів, ідентичність та ідентифікацію, взаємність зобов'язань та очікувань, визнання "правил гри", прийняття і забезпечення легітимності суспільних норм та санкцій, долученість до мережі соціальних контактів та соціальної підтримки, громадянську взаємодію та відповідальність (у сфері політичних інтересів, у розв'язанні проблем громади будь-якого рівня), громадянську залученість – формальну (участь у громадських, релігійних, професійних організаціях тощо) і неформальну (волонтерську, добродійну діяльність).

Емпіричне дослідження уявлень студентської молоді про соціальну взаємодію здійснювалось у три етапи. На *першому* етапі було проведено контент-аналіз дискурсів суб'єктів політичної соціалізації для виявлення смислових компонентів політичного дискурсу, в координатах яких формуються репрезентації молоді про соціальну взаємодію. Метою *другого* етапу, обговоренню результатів якого присвячена ця стаття, було визначення основних координат семантичного простору, що структурують уявлення молоді про базові ставлення та цінності соціальної взаємодії. Основний метод дослідження на цьому етапі – психосемантичне опитування. *Третій* етап емпіричного дослідження передбачав застосування проективних методик для поглибленого вивчення смислів, які структурують уявлення студентської молоді про соціальну взаємодію.

На основі результатів контент-аналізу наукового та освітнього дискурсів (освітнянські ЗМІ та навчальні програми з предметів суспільно-гуманітарного циклу для учнів 10-11-х класів ЗОШ), програмних документів і звітів щодо низки освітніх та просвітницьких проектів НДО і професійних асоціацій, а також публікацій рубрик "суспільство" і "політика" популярних інтернет-видань за основні теми дискурсу суб'єктів політичної соціалізації щодо соціальної взаємодії було визначено такі: *довіра міжособова та інституціональна; правила гри, норми і санкції; громадянська залученість*. У межах кожної із зазначених тем було сформульовано від 10 до 12 пропозицій¹, що віддзеркалюють основні смислові вектори політичного дискурсу. Далі пропозиції було використано в ході розроблення бланка-опитувальника для проведення другого, психосемантичного, етапу дослідження, апробацію якого було висвітлено в наших попередніх статтях.

У психосемантичному опитуванні взяло участь 482 респонденти – студенти ВНЗ, які представляли різні регіони країни: центральний (м. Київ – 105 осіб; м. Вінниця – 85 осіб); південний (м. Херсон – 97 осіб);

---

¹ Окремі формулювання було запозичено з опитувальників, що використовувались у всесвітньому дослідженні цінностей (World Value Survey) та європейському соціальному дослідженні (European Social Survey).

східний (м. Донецьк – 105 осіб); західний (м. Івано-Франківськ – 89 осіб). Дані, отримані в ході опитування, було опрацьовано за допомогою методів математичної статистики.

Координати семантичного простору репрезентацій респондентів визначалися за результатами факторного аналізу даних на основі шестифакторної моделі. Щоб виявити регіональні культурно-специфічні особливості репрезентацій молоддю соціальної взаємодії (якщо такі існують), було досліджено факторну структуру репрезентацій соціальної взаємодії студентством у цілому по країні, а також окремо в кожному з регіонів.

Відтак у результаті обробки повного масиву даних психосемантичного опитування студентської молоді різних регіонів України вибудовано *факторну модель репрезентацій соціальної взаємодії* цієї віковою когортю населення (сумарна дисперсія 67,1 %).

Перший найінформативніший фактор – *громадянська активність і відповідальність* (18,28 % внеску в сумарну дисперсію) – об'єднав такі судження: “без залучення до громадської діяльності ми не зможемо відстояти свої соціальні, економічні та професійні інтереси” (0,599); “брати участь у заходах на благо суспільства та своєї громади є обов'язком кожного громадянина” (0,591); “члени громадських організацій – це люди, які вболівають за добробут суспільства і готові поступитися власними інтересами заради спільної справи” (0,560); “серед громадських організацій та волонтерських груп є ті, чий цілі та інтереси я поділяю” (0,530); “тільки своєю активною політичною участю ми, громадяни, зможемо змусити політиків служити інтересам усіх членів суспільства, а не своїм власним (0,480) та ін.

Другий фактор дістав назву *громадянської та соціальної ідентифікації* (внесок у сумарну дисперсію 13,7 %). Він охоплює такі судження: “лише неосвічені і залякані люди можуть виявляти лояльність та довіру до влади і її установ” (0,594); “нехай заможні люди займаються добродією та волонтерською діяльністю – бідні не повинні нікому допомагати” (0,539); “людина, яка ідентифікує себе з будь-якою групою, втрачає самостійність та індивідуальність і діє “як усі”” (0,522); “у громадян не може бути спільних інтересів з владою” (0,488).

Третім став фактор, що містить судження, пов'язані зі смислами *довіри та взаємності* (внесок у сумарну дисперсію 9,95%): “серед моїх знайомих завжди є люди, на яких я можу покласти в разі потреби” (0,561); “ми живемо в той час, коли нікому, окрім своєї сім'ї, не варто довіряти” (0,505); “людина має завжди бути насторожі, щоб не було охочих скористатися її благодушністю” (0,504); “більшість людей, які мене оточують, цікавляться тільки власним добробутом” (0,493); “я не можу поступитися своїми інтересами заради інтересів інших, бо не впевнений, що можу розраховувати на взаємність” (0,471).

Четвертий фактор – *ставлення до норм і правил* (9,08 % внеску в сумарну дисперсію) – представлений такими позиціями: “ми всі потураємо корупції, бо готові давати хабарі, аби не витратити час і зусилля на вирішення питань законним шляхом” (0,595); “постійні розмови про недолугість нашого законодавства призводять до того, що люди стають терпимими до порушення законів і правопорушників” (0,469); “слід усвідомити, що депутати будуть дбати про наші інтереси лише тоді, коли ми почнемо витратити свій час і кошти на їх обрання” (0,406).

До п'ятого фактору – *потреба в соціальному захисті* – із внеском у сумарну дисперсію 8,19 % увійшли такі судження: “ототожнення з певною групою, її цінностями та ідеалами допомагає людині почуватися більш захищеною” (0,517); “більшість громадян розраховують на підтримку влади у розв'язанні своїх проблем” (0,413).

Шостий, найменш інформативний, фактор (внесок у сумарну дисперсію 7,9 %) віддзеркалює значення *індивідуальної свободи*, або *свободи вибору*: “оточення не має права здійснювати моральний тиск на людину, щоб змусити її підкоритися встановленим суспільством “правилам гри”” (0,619); “свобода особистості і вільний вибір своїх цілей зовсім не суперечать дотриманню суспільних норм і правил” (0,432); “я вважаю, що зусилля кожного громадянина, спрямовані на самовдосконалення, важливіші для зміцнення нації та суспільства, ніж участь у політичній та громадській діяльності” (0,401).

Побудована факторна модель свідчить про те, що репрезентації соціальної взаємодії студентською молоддю детерміновані насамперед смислами, пов'язаними з громадянською суб'єктністю. Ці смисли представлені першими двома факторами – “громадянська відповідальність та активність” і “громадянська та соціальна ідентифікація”. Перший фактор свідчить про усвідомлення молоддю важливості активного залучення до суспільно-політичних процесів і налаштованість на участь. Структура ж другого дає змогу виявити якісні особливості такої участі. Більшість студентів, які брали участь в опитуванні, не можуть повною мірою ідентифікувати себе з владою та інститутами держави, громадянами якої вони є. Респонденти, видається, налаштовані бути в опозиції до державної влади і не готові співпрацювати з нею. Так, за результатами аналізу одномірного розподілу даних лише 35% опитуваних не погодились із твердженням “лише неосвічені та залякані люди можуть виявляти лояльність і довіру до влади та її установ”, погодились (сказали “так”) 33%, не змогли зробити свій вибір 32%. А про те коли йдеться про бажаний стан речей, 69 % опитаних вважають, що у громадян можуть бути спільні інтереси з владою, і тільки 9% упевнені, що таких не може бути. Не змогли визначитися з відповіддю 22% респондентів.

Значення третього фактору робить наголос на смислах довіри та взаємності в структурі семантичного простору репрезентації учасників

дослідження. На відміну від попереднього фактору, в якому також представлено значення довіри інституційної, тут ідеться про довіру міжособову. Щоб скласти уявлення про її рівень, проаналізуємо результати одномірного розподілу даних. Із судженням “серед моїх знайомих завжди є люди, на яких я можу покластися в разі потреби” погодилися 88% відсотків респондентів, і лише 2% відповіли “ні”. Майже половина (46%) досліджуваних відреагували “так” на судження “ми живемо в той час, коли нікому, окрім своєї сім’ї, не варто довіряти”; 29% не погодилися з ним, решта ж не змогла зробити свій вибір. Що ж до судження “людина має завжди бути насторожі, щоб не було охочих скористатися її благодушністю”, то понад половину (58%) студентів підтримали його, 17% з ним не погодилися, не визначився з відповіддю кожен четвертий (25%). Більш як третина (38%) респондентів позитивно поставилися до твердження “я не можу поступитися своїми інтересами заради інтересів інших, бо не впевнений, що можу розраховувати на взаємність”, кожен четвертий (27%) відповів “ні”, а кожен третій (34%) не зміг зробити вибір.

Отримані результати свідчать про доволі вузький радіус довіри та очікуваної взаємності, які структурують уявлення студентства про його взаємодію з іншими. Для більшості респондентів такий радіус обмежується сім’єю та найближчим оточенням – імовірно, коханим(-ою); людьми, яких вони люблять; друзями; Богом ¹.

На користь висновку про вузький радіус довіри, репрезентований дослідженими, говорить і аналіз структури фактору, який актуалізує значення “потреба в соціальному захисті”. Майже дві третини опитуваних (64%) зазначили, що можуть розраховувати на такий захист від групи, цінності та ідеали якої вони поділяють. А що стосується держави, то лише кожен третій студент (35% опитаних) вважає, що громадяни можуть розраховувати на підтримку влади у розв’язанні своїх проблем, тоді як помітно більше (43%) респондентів негативно відреагували на це твердження.

Смисли, пов’язані із соціальними нормами та санкціями, представлені в моделі репрезентацій студентів – учасників дослідження – факторами “ставлення до норм і правил” та “індивідуальна свобода”. Беручи до уваги смислову структуру цих факторів та оцінку респондентами змісту суджень, що увійшли до їхнього складу, можна зробити припущення, що більшість опитуваних визнають “толерантне” ставлення суспільства до порушення як соціальних, так і правових норм. Наприклад, двоє із трьох (67%) респондентів погодилися із судженням “ми всі потураємо корупції, бо готові давати хабарі, аби не витратити час і зусилля на вирішення питань законним шляхом”, негативно відреагували на нього лише 15%. Очевидно, що студенти поділяють відповідальність за такий стан речей зі своїми співгромадянами. Разом з тим 75% респондентів вважа-

---

¹ Наведені конструкти були запропоновані учасниками апробаційного етапу дослідження для закінчення речення “Я скоріше довіряю...”.

ють, що “оточення не має права здійснювати моральний тиск на людину, щоб змусити її підкоритися встановленим суспільством “правилам гри””, і лише 9% не погоджуються із цим судженням. Учасники дослідження високо цінують індивідуальну свободу і вважають, що “свобода особистості і вільний вибір своїх цілей зовсім не суперечать дотриманню суспільних норм і правил” (69% опитуваних).

Висновки. Розглянуті нами підходи до побудови емпіричного дослідження семантичного простору репрезентацій студентством соціальної взаємодії та інтерпретації його результатів ґрунтуються на основних положеннях теорії соціального капіталу і теорії дискурсу, які пропонуємо взяти за концептуальну основу вивчення особливостей структурування політичної картини світу студентської молоді щодо соціальної взаємодії. У семантичній моделі репрезентацій студентством соціальної взаємодії, побудованій у результаті психосемантичного дослідження, знайшли відображення ознаки міфологічності, ірраціональності та ймовірної суперечливості уявлень респондентів, що виявляється у виразності і розгорнутості значень громадянської суб’єктності та активності за специфічною звуженості смислів щодо громадської ідентифікації та соціальної довіри. Невизначною є позиція нормативної поведінки і соціальних санкцій. Правомірно припустити, що громадянська залученість, детермінована образами громадянської суб’єктності, недієздатної влади та вузьким радіусом соціальної довіри, може частково мати протестний або пасивно-споглядальний характер, утім жоден з перелічених смислів не можна розглядати як сталий фактор консолідації та відтворення суспільства.

Вивчення регіональних культурно-специфічних особливостей репрезентацій студентської молоді, інтерпретація результатів наступного етапу дослідження із застосуванням проєктивних методик, а також додатковий аналіз соціально-політичного дискурсу слугуватимуть перевірі та подальшому уточненню наведених даних та зроблених узагальнень і висновків.

Література

1. Дюби Ж. Трехчастная модель, или Представление средневекового общества о самом себе / Жорж Дюби ; [пер. с фр. Ю. А. Гинзбург]. – М. : Языки русской культуры, 2000. – 311 с.
2. Самаркина И. Полигическая картина мира: опыт и проблемы концептуализации / Ирина Самаркина // Человек. Общество. Управление. – 2012. – №1. – С. 49 – 59.
3. Образы российской власти: от Ельцина до Путина / под ред. Е. Б. Шестопал. – М. : РОССПЭН, 2009. – 416 с.
4. Фромм Э. Иметь или быть / Эрих Фромм ; [пер. с англ. Н. Петренко, О. Иванчук]. – К. : Ника-Центр : Вист-С, 1998. – 392 с.
5. Жадан І. В. Особливості структурування ціннісної складової політичної картини світу студентської молоді / І. В. Жадан // Психологічні перспективи. – 2014. – Вип. 24. – С. 100–112.

6. Позняк С. І. Концептуальні основи дослідження соціального капіталу як чинника громадянського залучення / С. І. Позняк // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави : зб. наук. праць. – К.: Міленіум, 2012. – Вип. 13. – С. 75–84.
7. Татарко А. Н. Социально-психологический капитал и предпринимательская активность личности / А. Н. Татарко // Психологический журнал. – 2013. – № 5. – С. 33–45.
8. Coleman J. S. Foundations of social theory / James S. Coleman. – Cambridge, AM : Harvard University Press, 1990. – 1024 p.
9. Nahapiet J. Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage / Janine Nahapiet, Sumantra Ghoshal // The Academy of Management Review. – 1998. – №23 (2) – P. 242–266.

Reference

1. Duby, G. (2000). *Trehchastnaya model, ili Predstavlenie srednevekovogo obshchestva o samom sebe* [The Three Orders: Feudal Society Imagined]. Moscow: Languages of the Russian culture (rus).
2. Samarkina, I. (2012). Politicheskaya kartina mira: opyt i problemy kontseptualizatsii [Political world outlook: experience and problems of conceptualization]. *Chelovek. Obshchestvo. Upravlenie* [Individual. Society. Governance], 1, 49–59 (rus).
3. Shestopal, E. B. (2009). *Obrazy rossiyskoy vlasti: ot Eltsina do Putina* [Images of the Russian government: from Eltsyn to Putin]. Moscow: Russian political encyclopaedia (rus).
4. Fromm, E. (1998). *Imet ili byt* [To Have or to Be]. Translated by N. Petrenko, O. Ivanchuk. Kyiv: Nika-Tsentr; Vist-S (rus).
5. Zhadan, I. V. (2014). Osoblyvosti strukturuvannya tsinnisnoi skladovoi politychnoi kartyny svitu studentskoi molodi [Peculiarities of structuring value component of youth's political world outlook]. *Psykhologichni perspektyvy* [Psychological perspectives], 24, 100–112 (ukr).
6. Poznyak, S. I. (2012). Kontseptualni osnovy doslidzhennia sotsialnoho kapitalu yak chynnyka hromadianskoho zaluchennia [Conceptual foundations of research of social capital as a factor of civic involvement]. *Problemy politychnoi psykholohii ta yii rol u stanovlenni hromadianyna Ukrainskoi derzhavy* [Issues of political psychology and its role in becoming of a citizen of the Ukrainian state], 13, 75 – 84 (ukr).
7. Tatarco, A. N. (2013). Sotsialno-psihologicheskii kapital i predprinimatelskaya aktivnost lichnosti [Socio-psychological capital and person's entrepreneurial activity]. *Psikhologicheskii zhurnal* [Psychological journal], 5, 33–45 (rus).
8. Coleman, J. S. (1990). Foundations of social theory. Cambridge, AM : Harvard University Press.
9. Nahapiet, J. and Ghoshal S. (1998). Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage . The Academy of Management Review, 23 (2), 242–266.

Позняк С. И. Семантические координаты социального взаимодействия в политической картине мира студенческой молодежи

Политическая картина мира как субъективное отображение человеком политики и собственного образа в ней конструируется молодежью в рамках дискур-